

פרשת בְּהַר

ויקרא כה 1 – כו 2

¹ כה יהוה דִּבֶּר אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינִי וְאָמַר: ² "דִּבֶּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַר לָהֶם: כֹּאֲשֶׁר תָּבוֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נוֹתֵן לָכֶם, עַל הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת שִׁבְתָּ לַיהוָה. ³ שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת שְׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּגְזַם אֶת כַּרְמְךָ וְתִאָסֹף אֶת תְּבוּאָתָהּ. ⁴ אַךְ בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית שִׁבְתָּ שִׁבְתוֹן תִּהְיֶה לְאָרֶץ, שִׁבְתָּ לַיהוָה. אֶת שְׂדֶךְ לֹא תִזְרַע וְאֶת כַּרְמְךָ לֹא תִגְזַם. ⁵ אֶת הַתְּבוּאָה הַצּוֹמַחַת מֵאֲלֵיהָ לֹא תִקְצַר, וְאֶת הָעֲנָבִים הַגְּדֹלִים מֵעֲצָמָם לֹא תִבְצֹר. שְׁנַת שִׁבְתוֹן תִּהְיֶה לְאָרֶץ. ⁶ בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית תִּהְיֶה לָכֶם לְמֵאֲכָל תְּבוּאֹת הָאָרֶץ. לָךְ, לַעֲבָדְךָ, לְשִׁפְחֹתְךָ, לְשִׁכְיֶיךָ וְלִתְנוֹשְׁבֵי הַנִּכְרִי הַגְּרִים אִתְּךָ. ⁷ גַּם לַבְּהֵמָתְךָ וְלַחַיּוֹת אֲשֶׁר בְּאֶרְצְךָ תִּהְיֶה כֹל תְּבוּאָתָהּ לְמֵאֲכָל. ⁸ שִׁבְעַת שָׁנֹת שִׁבְתוֹן תִּסְפָּר לָךְ. שִׁבְעַת שָׁנִים שִׁבְעַת פְּעָמִים, כֹּף שְׁיָמִי שִׁבְעַת שָׁנֹת הַשִּׁבְתוֹן יִהְיֶה לָךְ אַרְבָּעִים־וְתִשְׁעַת שָׁנָה. ⁹ אֲזַי תִּשְׁמִיעַ תְּרוּעַת שׁוֹפָר. בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בַּעֲשָׂרָה בַּחֹדֶשׁ, בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, תִּשְׁמִיעוּ קוֹל שׁוֹפָר בְּכָל אֶרְצְכֶם. ¹⁰ קִדְּשׁוּ אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים, וְהִכְרִיזוּ עַל דְּרוֹר בְּאָרֶץ לְכָל תּוֹשְׁבֵיהָ. שְׁנַת יוֹבֵל הִיא תִהְיֶה לָכֶם. אִישׁ אִישׁ יָשׁוּב אֶל נַחְלָתוֹ, אִישׁ אִישׁ יָשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ. ¹¹ שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים תִּהְיֶה לָכֶם שְׁנַת יוֹבֵל. לֹא תִזְרְעוּ בָּהּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת הַתְּבוּאָה שִׁגְדְּלָהּ מֵאֲלֵיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת הָעֲנָבִים שִׁיגְדְּלוּ מֵעֲצָמָם. ¹² שְׁנַת יוֹבֵל הִיא. קְדוּשָׁה תִהְיֶה לָכֶם, מִן הַשָּׂדֶה תֹאכְלוּ אֶת תְּבוּאָתָהּ. ¹³ "בַּשָּׁנָה הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשׁוּבוּ אִישׁ אִישׁ אֶל נַחְלָתוֹ. ¹⁴ אִם תִּמְכְּרוּ נֶכֶס לְרַעְעֵכֶם, אוֹ תִקְנוּ מִמֶּנּוּ נֶכֶס, אֶל תַּעֲשִׂקוּ אִישׁ אֶת אַחִיו. ¹⁵ תִּקְנֶה אוֹתוֹ מֵאֵת רֵעֶךָ לְפִי מִסְפַּר הַשָּׁנִים מֵאֲזַי שְׁנַת הַיּוֹבֵל, וְהוּא יִמְכַר לָךְ לְפִי

מִסְפַּר הַשָּׁנִים שְׂבָהֶם תִּהְיֶה בּוֹ תְּנוּבַת תְּבוּאָה. ¹⁶ אִם רַבּוֹת הֵן הַשָּׁנִים
יִהְיֶה מְחִיר קִנְיָתוֹ גְּבוּהַ יוֹתֵר, וְאִם מְעֻטּוֹת הֵן תִּמְעִיט אֶת מְחִיר קִנְיָתוֹ,
כִּי אֶת מִסְפַּר שָׁנוֹת הַתְּבוּאָה הוּא מוֹכֵר לָךְ.

¹⁷ אֶל תִּעַשְׂקוּ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ כִּי אִם יֵרְאוּ מֵאֲלֵהֵיכֶם, כִּי אֲנִי יְהוָה
אֲלֵהֵיכֶם. ¹⁸ אֶת חֻקֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת דִּינֵי תִשְׁמְרוּ וְתַעֲשׂוּ, וְאִז תִּשְׁבוּ בָאָרֶץ
בְּבִטְחוֹן. ¹⁹ הָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת פְּרִיָּהּ, וְאַתֶּם תֹּאכְלוּ לְשִׁבְעַת שָׁנֹת וְתִשְׁבוּ בָּהּ
בְּטוֹחִים. ²⁰ וְאִם תֹּאמְרוּ: 'מָה נֹאכַל בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית אִם לֹא נִזְרַע וְלֹא
נִאֲסָף אֶת תְּבוּאֹתֵינוּ?' ²¹ אֲנִי אֶצְוֶה אֶת בְּרַכְתִּי עֲבוּרְכֶם בַּשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית,
וְהִיא תִנְיֵב תְּבוּאָה מִסְפָּקַת לְשָׁלוֹשׁ שָׁנִים. ²² כְּאֲשֶׁר תִּזְרְעוּ בַּשָּׁנָה
הַשְּׁמִינִית, תֹּאכְלוּ מִן הַתְּבוּאָה הַיְשָׁנָה. עַד הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִית, עַד בּוֹא
תְּבוּאָתָהּ, תֹּאכְלוּ אֶת הַיְשָׁנָה.

²³ אֲדַמַּת הָאָרֶץ לֹא תִמְכַּר לְצַמִּיתוֹת, כִּי לִי שִׁיכַת הָאָרֶץ, וְאֵלּוּ אַתֶּם
זָרִים וְתוֹשְׁבִים זְמַנִּיִּים אֶצְלִי. ²⁴ עֲלֵיכֶם לֹא־פֶשֶׁר בְּכָל אֶרֶץ נְחַלְתְּכֶם
לְרַכֵּשׁ אֶת הָאֲדָמָה בַּחֲזָרָה. ²⁵ אִם יִתְרוֹשֵׁשׁ אַחִיךָ וַיִּמָּכֶר חֵלֶק מִנְחַלְתּוֹ,
יָבֹא גּוֹאֵלוֹ הַקְּרוֹב אֵלָיו בְּיוֹתֵר, וַיִּגְאֵל אֶת הַנֶּכֶס שֶׁל אַחִיו. ²⁶ אִם לֹא
יִהְיֶה לְאִישׁ גּוֹאֵל, אָךְ יָדוֹ תִשָּׂיג וַיִּהְיֶה לוֹ מִסְפִּיק לְשֵׁם גְּאֻלְתּוֹ, ²⁷ הוּא
יַחֲשֵׁב אֶת הַשָּׁנִים מֵאִז מְכִירְתּוֹ, יֵשִׁיב אֶת הַהֶפְרָשׁ לְאִישׁ אֲשֶׁר לוֹ מָכַר,
וְאִז יָשׁוּב לְנַחֲלָתוֹ. ²⁸ אָךְ אִם לֹא תִשָּׂיג יָדוֹ מִסְפִּיק כְּדֵי לְהִשִּׁיב לְעַצְמוֹ,
יִשְׂאֵר הַנֶּכֶס שֶׁלוֹ בְּיַד הַקּוֹנֶה עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל. בַּשְּׁנַת הַיּוֹבֵל יִשְׁתַּחֲרַר
וַיָּשׁוּב לְנַחֲלָתוֹ. ²⁹ אִם אִישׁ יִמָּכֶר בֵּית מְגוּרִים בְּעִיר מִקְפַּת חוֹמָה, הוּא
יִהְיֶה רִשְׁאֵי לְגֹאֵל אוֹתוֹ עַד תֵּם שָׁנָה מֵאִז שִׁנְמָכֶר. בְּמִשְׁךְ שָׁנָה יִהְיֶה
רִשְׁאֵי לְגֹאֵל אוֹתוֹ. ³⁰ אִם לֹא יִגְאֵל הַבַּיִת עַד תֵּם שָׁנָה שְׁלֵמָה, יִשְׂאֵר
הַבַּיִת אֲשֶׁר בְּעִיר שִׁישׁ לָהּ חוֹמָה בְּרִשׁוֹת הַקּוֹנֶה אוֹתוֹ לְצַמִּיתוֹת, לְכָל
דוּרוֹתָיו. הוּא לֹא יִשְׁתַּחֲרַר בַּשְּׁנַת הַיּוֹבֵל. ³¹ בְּתֵי הַכְּפָרִים אֲשֶׁר אֵין לָהֶם
חוֹמָה סָבִיב, יַחֲשִׁבוּ כְּמוֹ שְׂדֵה הָאָרֶץ. תִּהְיֶה לָהֶם גְּאֻלָּה, וּבַשְּׁנַת הַיּוֹבֵל

ישתחררו.

³² בַּאֲשֶׁר לְבַתֵּי הַלְוִיִּים, הַבְּתִים אֲשֶׁר בְּעָרֵי נַחֲלָתָם, לְלוֹוִיִּים תִּהְיֶה זְכוּת תְּמִידִית לְגֹאֲלָהּ. ³³ אִם יִקְנֶה אָדָם בֵּית מִן הַלְוִיִּים, בְּשָׁנַת הַיּוֹבֵל יִשְׁתַּחֲרַר הַבַּיִת שֶׁנִּמְכַר בְּעִיר נַחֲלָתוֹ. כִּי הַבְּתִים בְּעָרֵי הַלְוִיִּים הֵם נַחֲלָתָם בְּקֶרֶב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ³⁴ אוֹלָם הַשְּׂדוֹת הַפְּתוּחִים שֶׁל עָרֵי הַלְוִיִּים לֹא יִמָּכְרוּ, כִּי נַחֲלַת עוֹלָם הֵם לָהֶם.

³⁵ אִם יִתְרוֹשֵׁשׁ אַחִיךָ וְלֹא יוּכַל לְהִתְפָּרֵס בְּקִרְבְּתְּךָ עֲלֶיךָ לְתַמּוֹךְ בּוֹ כְּמוֹ בְּנִכְרֵי וּבְתוֹשָׁב אֶרֶעִי, כְּדֵי שְׂיִוָּכַל לַחַיּוֹת עִמָּךְ. ³⁶ אַל תִּקַּח מִמֶּנּוּ רַבִּית אוֹ רוּחַ, אֲלֵא יֵרָא מֵאֱלֹהֶיךָ, כְּדֵי שֶׁאַחִיךָ יַחֲיֶה עִמָּךְ. ³⁷ לֹא תִתֵּן לוֹ אֶת כֶּסֶף בְּרַבִּיּוֹת, וְלֹא תִמְכַר לוֹ אֶת מְזוֹנָה לְמַעַן רוּחַ. ³⁸ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְתֵת לָכֶם אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן, וְלִהְיוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים.

³⁹ אִם יִתְרוֹשֵׁשׁ אַחִיךָ הַיּוֹשֵׁב עִמָּךְ וַיִּמָּכַר עַצְמוֹ לָךְ, לֹא תַעֲבִיד אוֹתוֹ בְּעַבְדֻת עֶבֶד. ⁴⁰ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ כְּשֹׁכֵר וְתוֹשָׁב אֶרֶעִי וַיַּעֲבֵד עִבּוֹרָךְ עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל. ⁴¹ אַז יֵצֵא לַחֲפָשִׁי מִמָּךְ, הוּא וּבְנָיו עִמּוֹ, וַיָּשׁוּב אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל נַחֲלַת אֲבוֹתָיו. ⁴² כִּי עֶבְדֵי הֵם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. הֵם לֹא יִמָּכְרוּ כְּפִי שֶׁנִּמְכָּרִים עֶבְדִים. ⁴³ אַל תִּרְדֶּה בּוֹ בְּאַכְזָרִיּוֹת, אֲלֵא יֵרָא מֵאֱלֹהֶיךָ. ⁴⁴ עֲבַדְךָ וְשִׁפְחֶתְךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ בְּרִשׁוֹתְךָ יָבוֹאוּ מִן הָעַמִּים שֶׁמִּסָּבִיב לָכֶם. מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְשִׁפְחָה. ⁴⁵ גַּם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הָאֶרֶעִיִּים הַחַיִּים עִמָּכֶם תּוּכְלוּ לְקַנּוֹת עֶבְדִים וְשִׁפְחוֹת, וּמִמִּשְׁפַּחוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר עִמָּכֶם שְׂאוֹתָם הוֹלִידוּ בְּאֶרֶצְכֶם. הֵם יִהְיוּ רְכוּשְׁכֶם. ⁴⁶ אַתֶּם רִשָּׁאִים לְהוֹרִישׁ אוֹתָם לְבְנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לִירֶשֶׁה. אַתֶּם רִשָּׁאִים לְהַעֲבִיד אוֹתָם לְעוֹלָם. אֲבָל בְּאַחֲיֶכֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אִישׁ בְּאַחִיו, אַל תִּרְדּוּ בְּאַכְזָרִיּוֹת.

⁴⁷ אִם יִתְעַשֵּׂר נִכְרֵי אוֹ תוֹשָׁב אֶרֶעִי הַחַי בְּקִרְבְּךָ, וְאַחִיךָ יִתְרוֹשֵׁשׁ לִידוֹ,

וַיִּמְכֹּר עַצְמוֹ לַנִּכְרִי הַחַי בְּקִרְבָּךְ אוֹ לְצֹאֵצָא שֶׁל מִשְׁפַּחַת הַנִּכְרִי, ⁴⁸ אַחֲרֵי שֶׁנִּמְכַר נִתֵּן לְגָאֵל אוֹתוֹ. אֶחָד מֵאֲחָיו יִכּוֹל לְגָאֵל אוֹתוֹ. ⁴⁹ דָּוִד אוֹ בֶן דָּוִד יִכּוֹל לְגָאֵל אוֹתוֹ, אוֹ קְרוֹב מִמִּשְׁפַּחַתוֹ יִכּוֹל לְגָאֵל אוֹתוֹ, אוֹ שְׂתִישִׁיג יָדוֹ וַיִּגְאֵל אֶת עַצְמוֹ. ⁵⁰ הוּא יִחְשָׁב עִם קוֹנְהוֹ אֶת הַזְּמַן מִשְׁנַת הַמְּכָרוֹ עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל, וּמְחִיר מְכִירָתוֹ יִהְיֶה עֲבוּרוֹ כְּשֹׁכֵר שֶׁל שְׂכִיר לְמִסְפָּר הַשָּׁנִים הַזֶּה. ⁵¹ אִם נִוְתְרוּ עוֹד שָׁנִים רַבּוֹת, הוּא יָשִׁיב אֶת מְחִיר גְּאֻלָּתוֹ לְפִי מִסְפָּרֵן מִסְכּוּם קִנְיָתוֹ. ⁵² וְאִם נִשְׁאָרוּ מְעַט שָׁנִים עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל יִחְשָׁב אוֹתוֹ, וְעַל פִּי הַשָּׁנִים שֶׁנִּוְתְרוּ לוֹ יָשִׁיב אֶת מְחִיר גְּאֻלָּתוֹ. ⁵³ כְּמוֹ שְׂכִיר יִהְיֶה עִם בְּעָלָיו כָּל שָׁנָה וְשָׁנָה. בְּעָלָיו לֹא יִרְדֶּה בּוֹ בְּאֶכְזָרִיּוֹת לְנֶגֶד עֵינָיו. ⁵⁴ וְאִם לֹא יִגְאֵל בְּאַחַת מֵאֵלֶּה, הוּא יֵצֵא לְחֻפְשֵׁי בְּשַׁנַּת הַיּוֹבֵל, הוּא וּבְנָיו עִמּוֹ. ⁵⁵ כִּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם הָעֲבָדִים שְׁלִי. עֲבָדֵי הֵם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם."

¹⁰ "אל תעשו לְכֶם אֱלִילִים, וּפְסֹל אוֹ מִצְבֵּה אֶל תִּקְיְמוּ לְכֶם, וְאַבְנִים מְעֻצְבוֹת אֶל תִּצְיְבוּ בְּאֶרְצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת אֲלֵיהֶן; כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם. ² אֶת שְׁבֻתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְאֶל מְקַדְּשֵׁי תַתִּיחֶסוּ בִּירְאָה; אֲנִי יְהוָה."